

علم سنجی چیست ؟

علم سنجی از نظر لغوی به معنای دانش اندازه گیری علم است و به زبان ساده به مطالعه جنبه های کمی علم به منظور برنامه ریزی و سیاست گذاری پژوهشی یا اقتصادی در امر پژوهش های فردی، گروهی، سازمانی، ملی یا بین المللی اطلاق می شود. علم سنجی سعی دارد با استفاده از داده های کمی مربوط به تولید، توزیع و استفاده از متون علمی، علم و پژوهش علمی را توصیف و ویژگی های آن را مشخص کند.

اهداف

- تدوین سیاست ها و خط مشی های علمی و پژوهشی.
- مطالعه ارتباطات علمی و تحلیل استنادی.
- ارزیابی کمی و کیفی منابع و انتشارات علمی.
- بررسی برون داد، بازدهی / عملکرد و تأثیر گذاری علمی.
- بهره وری مناسب از امکانات و توانمندی های موجود جهت پژوهش.
- برقراری توازن میان بودجه و هزینه های پژوهشی.
- بررسی شاخصه های رشد و توسعه علوم (شاخصه های تحقیق و توسعه، منابع انسانی، پروانه های ثبت اختراع، موازنه تجاری سازی علوم و قراردادهای فناوری، ساختاری، عملکردی، مالی و ...)،
- کشف روابط و الگوهای موجود میان دانشمندان، حوزه های پژوهشی، کشورها و ...
- ارزیابی صحیح و رتبه بندی پژوهشگران، مؤسسه ها، کشورها، مجلات تخصصی، موضوعات تخصصی و ...
- سنجش و ارزیابی نوآوری های علمی.
- همکاری و مشارکت علمی، شبکه های هم تألیفی، بررسی انواع تقلب های علمی و سرقت علمی.

شرح وظایف علم‌سنجی

۱. بررسی علم‌سنجی تولیدات علمی دانشگاه جهت شناخت عوامل مؤثر بر آن و مقایسه با دیگر دانشگاه‌های علوم پزشکی هم‌تراز

- بررسی روند تولیدات علمی دانشگاه.
- بررسی شاخص h دانشگاه و اعضا دانشگاه.
- بررسی و اطلاع‌رسانی در خصوص تنوع در آدرس‌دهی مقالات و نظارت بر آدرس‌دهی یکسان و استاندارد در تولیدات علمی دانشگاه.
- شناسایی و معرفی مقالات پر ارجاع دانشگاه.
- اطلاع‌رسانی در خصوص مجلات نمایه نامه‌های معتبر.
- اطلاع‌رسانی در خصوص مجلات ایرانی که به تازگی در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی نمایه شده‌اند.
- ارائه مشاوره در خصوص شاخص‌های ارزیابی مجلات به محققان و اساتیدی که قصد چاپ مقاله دارند.
- اطلاع‌رسانی در خصوص پیشرفت‌های دانشگاه بر اساس شاخص‌های علم‌سنجی.
- معرفی شاخص‌های علم‌سنجی.
- تعیین مجلات هسته.
- تکمیل و به روز رسانی مستمر اطلاعات اعضای هیأت علمی در سامانه علم‌سنجی ISID.
- تلاش برای بهبود مشاهده پذیری و استنادپذیری مقالات منتشر شده دانشگاه در دنیا.
- اصلاح، ادغام و ویرایش اطلاعات اعضای هیأت علمی و مقالات آنها و دانشگاه در پایگاه‌های اطلاعاتی
- برگزاری کارگاه‌های مرتبط با علم‌سنجی.

۲. بررسی عوامل مؤثر بر برونداد پژوهشی اعضای هیأت علمی و محققان دانشگاه و ارائه گزارشات

- شناخت عوامل مؤثر بر برونداد پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه با هدف ارائه راهکارهای لازم در جهت بهبود برونداد پژوهشی و رفع مشکلات و موانع موجود.
- تهیه گزارش به صورت مستمر از وضعیت جاری، میزان رشد و عوامل مؤثر بر برونداد پژوهشی به معاونت تحقیقات دانشگاه.
- ارائه گزارشات مستند از وضعیت علمی و پژوهشی دانشگاه و نیز معرفی محققان برتر و دارای رشد چشم‌گیر به معاونت تحقیقات دانشگاه.
- ترسیم نقشه علمی دانشگاه.

ضرورت علم‌سنجی

سنجش و ارزیابی سریع تولیدات علمی در سطح کلان: اندازه‌گیری و ارزیابی تولیدات علمی با استفاده از شاخص‌های پذیرفته شده بین‌المللی و فراهم کردن امکان مقایسه آن‌ها.

دشواری ارزیابی کیفی حجم تولیدات علمی بین‌المللی و ضرورت استفاده از ابزارهای آماری، شناسایی حوزه‌های علمی مورد توجه در کشورهای پیشرو و مقایسه آن با کشورهای رقیب، به منظور تدوین برنامه‌های راهبردی صحیح.

کمک به آینده‌اندیشی علوم در جهان.